

3. Облыстардың және Астана, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының басшылары мен педагогтері үшін «Жеке кәсіптік» тақырыбында сабақтар өткізу бойынша түсіндіру жұмыстарын және әдістемелік қолдауды ұйымдастырысын.

2. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің Мектепке дейінгі білім беру департаменті (М. Е. Адамова), Оқу-ағарту министрлігінің Тәрбие жұмысы және қосымша білім беру департаменті (М. А. Медетбекова), Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту құқықтары қорғау комитеті (Н. Ж. Оспамова), Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің Балалардың тақырыбында сабақтар өткізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар бекітілсін.

2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес мектепке дейінгі, орта, кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің білім беру процесіне енгізу үшін «Жеке кәсіптік» сабақтарының тақырыптары;

1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес мектепке дейінгі, орта, кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің білім беру процесіне енгізу үшін «Жеке кәсіптік» сабақтарының тақырыптары;

1. Мыналар:

БҮЙРЫҚ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 31 тамыздағы №748 қаулысымен бекітілген Балаларды зорлық-зомбылықтан қорғау, суицидтің алдын алу және олардың құқықтары мен саламаттығын қамтамасыз ету жөніндегі 2023-2025 жылдарға арналған кешенді жоспардың 20-тармағын іске асыру мақсатында **БҮЙРЫҚ**

Мектепке дейінгі, орта, кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің білім беру процесіне «Жеке кәсіптік» тақырыбында сабақтар енгізу туралы

Астана қаласы

Астана қаласы

Моллахан 18 қорқыс

№ 263

ПРИКАЗ

БҮЙРЫҚ

**МИНИСТЕРСТВО
ПРОСВЕЩЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**КАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ОҚУ-АҒАРТУ
МИНИСТРЛІГІ**

4. Осы бұйрықтың орындауын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту вице-министріне (Е.С. Оспан) жүктелсін.
5. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының
Оқу-ағарту министрі

Е. Бисембаев

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2024 жылғы «18» бұйрығына
№ 263 бұйрығына
1-қосымша

**Мектепке дейінгі, орта, кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының
білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің білім беру процесіне енгізу үшін
«Жеке қауіпсіздік» сабақтарының тақырыптары**

№	Жасы/ сыныбы	Сабақ тақырыбының атауы
Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілері үшін:		
1.	4 жас	«Жедел қызметтер мен байланыс орталықтарының телефон нөмірлері»
2.		«Жедел қызметтерге қалай қоңырау шалуға болады?»
3.		«Топтағы қауіпсіз мінез-құлық қағидалары»
4.		«Өзің туралы негізгі ақпаратты есте сақтаймыз»
5.		«Абайлаңыз, терезе!»
6.		«Үйдегі қауіпсіз мінез-құлық қағидалары»
7.		«Есік қағылған жағдайда қалай дұрыс жауап беру керек?»
8.		«Көшедегі бейтаныс адамдардың ұсыныстарына қалай жауап беруге болады?»
9.		«Ойын алаңдарындағы мінез-құлық қағидалары»
10.		«Қоғамдық орындардағы және көліктегі мінез-құлық қағидалары»
11.	5-6 жас	«Жедел қызметтер мен байланыс орталықтарының телефон нөмірлері»
12.		«Жедел қызметтерге қалай қоңырау шалуға болады?»
13.		«Ұйымдастырылған іс-әрекет кезіндегі мінез-құлық қағидалары»
14.		«Лифті (жедел сағы) мен кіреберістегі (подъезд) мінез-құлық қағидалары»
15.		«Көшедегі қауіпті орындар»
16.		«Үйдегі қауіпті заттар»

17.		«Адасып кеткен жағдайда мен не істеу керекпін?»
18.		«Бейтаныс жерде қауіпсіз мінез-құлық»
19.		«Қауіпсіз аттракциондар. Ойын-сауық саябағында қалай әрекет ету керек?»
20.		«Көшедегі ойын кезіндегі мінез-құлық қағидалары»
Орта, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілері үшін:		
21.	1-сынып	«Жедел қызметтер мен байланыс орталықтарының телефон нөмірлері»
22.		«Жедел қызметтерге қалай қоңырау шалуға болады?»
23.		«Есік қағылды. Қауіпті қалай тануға болады?»
24.		«Ойыншықтарды қауіпсіз пайдалану қағидалары»
25.		«Егер бейтаныс адам көшеде көмек сұраса не істеу керек?»
26.		«Дүкендегі, супермаркеттегі мінез-құлық қағидалары»
27.		«Бір-бірімен үйлеспейтін өнімдер. Тамақпен эксперименттер»
28.		«Отбасылық құпия сөз»
29.		«Жасанды интеллект мүмкіндіктері. Ата-аналардың дауыстарымен қоңырау шалу»
30.		«Су қоймаларындағы қауіптер»
31.	2-сынып	«Жедел қызметтер мен байланыс орталықтарының телефон нөмірлері»
32.		«Жедел қызметтерге қалай қоңырау шалуға болады?»
33.		«Достарыңмен жанжалдасқан жағдайда не істеу керек?»
34.		«Мүз үстіндегі қауіптер»
35.		«Бейтаныс адаммен диалогты қалай дұрыс құру керек?»
36.		«Желі арқылы танысу қаупі»
37.		«Дүкенде өнімдерді қалай дұрыс тандауға болады?»
38.		«Егер панасыз қалған жануарларды кездестірsem не істеймін?»
39.		«Үйдегі ойын: қауіпсіздік шараларын сақтаймыз»
40.		«Жазғы демалыс кезіндегі мінез-құлық қағидалары»
41.	3-сынып	«Жедел қызметтер мен байланыс орталықтарының телефон нөмірлері»
42.		«Жедел қызметтерге қалай қоңырау шалуға болады?»
43.		«Не жөнінде үндемей қалуға және ата-аналардан жасыруға болмайды?»

44.	«Өзінді қорғауды қалай үйренуге болады?»
45.	«Бейтаныс адамның алдауына қалай түспеуге болады?»
46.	«Виртуалды достық: онлайн танысу неліктен қауіпті?»
47.	«Күдікті зат табылған кездегі қарапайым әрекеттер»
48.	«Ата-аналардың бақылауы» бағдарламасы - бала үшін артықшылығы»
49.	«Әлеуметтік желідегі қауіпті ойындар»
50.	«Табиғат аясындағы қауіпсіз мінез-құлық қағидалары»
51.	4-сынып «Жедел қызметтер мен байланыс орталықтарының телефон нөмірлері»
52.	«Жедел қызметтерге қалай қоңырау шалуға болады?»
53.	«Отбасыңызды қауіптен қорғау жолдары»
54.	«Көшеде қаңғыбас итті кездестірген кездегі сақтық шаралары»
55.	«Бейтаныс адамға өзімізге қауіпсіз болатындай қалай көмектесуге болады?»
56.	«Желідегі жалған фейктерден қалай сақтануға болады?»
57.	«Тамақпен эксперимент жасаудың қауіптілігі»
58.	«Табиғат аясында демалу кезіндегі қауіп-қатерден сақтану»
59.	«Жасанды интеллект мүмкіндіктері. Ата-аналардың дауыстарымен қоңырау шалу»
60.	«Көшедегі қауіпсіз ойындар»
61.	5-сынып «Қазақстандағы сенім телефондары мен жедел қызметтердің нөмірлері»
62.	«Мектептегі қауіпсіз мінез-құлық қағидалары»
63.	«Үйге қауіпсіз оралу: қолайсыз ауа-райында не істеу керек?»
64.	«Қақтығыс жағдайындағы қарапайым қадамдар»
65.	«Әлеуметтік желілердегі мінез-құлық қағидалары»
66.	«Қауіпті челленждер»
67.	«Көшедегі қауіпті нысандардан қалай аулақ болуға болады? (электрошит)»
68.	«Көшедегі қауіпсіз ойын алаңының қағидалары»
69.	«Денсаулықты сақтайтын әдеттер»
70.	«Бейтаныс адамның шақыруынан қалай сенімді және қауіпсіз бас тартуға болады?»
71.	6-сынып «Қазақстандағы сенім телефондары мен жедел қызметтердің нөмірлері»
72.	«Көшедегі қауіпті нысандардан қалай аулақ болуға болады? (фонтан)»

73.	«Интернетте жеке деректеріңізді қалай қорғауға болады?»
74.	«Кибербуллинг: нені білу маңызды және одан қалай қорғануға болады?»
75.	«Менің компьютерімде вирус бар. Не істеу керек?»
76.	«Неліктен ата-анаңмен өзінді мазалаған ойлармен бөлісу маңызды?»
77.	«Бассейндегі немесе судағы жарақаттар мен жазатайым оқиғаларды қалай болдырмауға болады?»
78.	«Мүз үстіндегі қауіптер»
79.	«Көмекке шақырудың халықаралық белгілері»
80.	«Жасанды интеллект: зияны мен пайдасы»
81.	7-сынып «Қазақстандағы сенім телефондары мен жедел қызметтердің нөмірлері»
82.	«Бейтаныс адамдармен қарым-қатынас кезіндегі қарапайым қадамдар мен қағидалар»
83.	«Гаджеттердің тәуелділігіне қалай түспеуге болады?»
84.	«Кибербуллинг жағдайындағы әрекеттер алгоритмі»
85.	«Ата-аналарға сенім - күрделі жағдайлардағы қауіпсіздіктің кепілі»
86.	«Интернеттегі қауіптер»
87.	«Судағы жазатайым оқиғалардың алдын алу және қауіпсіздік қағидалары»
88.	«Балаларға арналған велосипедпен қауіпсіз жүру қағидалары»
89.	«Қиын жағдайда адамды қолдауға көмектесетін кеңестер»
90.	«Біздің құқығымыз бен міндеттеріміз: бірге үйренеміз»
91.	8-сынып «Қазақстандағы сенім телефондары мен жедел қызметтердің нөмірлері»
92.	«Саяхатта төтенше жағдайлар орын алған кездегі әрекеттер (өрт, жер сілкінісі, су тасқыны)»
93.	«Желідегі жас шектеулері неліктен маңызды?»
94.	«Менің құқықтарым мен міндеттерім»
95.	«Дербес деректер: тәуекелдері мен жауапкершілігі»
96.	«Кибербуллинг: нені білу керек және одан қалай қорғану керек?»
97.	«Әзілден қауіпке дейін: қауіпті уақытында қалай тануға болады?»
98.	«Ата-ананызбен және сенетін ересектермен қауіпсіздік туралы қалай сенімді сөйлесуге болады?»
99.	«Күмәнді келісімдерден қорғанудың қарапайым қағидалары»
100.	«Абайлаңыз - селфи!»
101.	9-сынып «Қазақстандағы сенім телефондары мен жедел қызметтердің нөмірлері»

102.	«Серуендеу кезіндегі қауіптер»	
103.	«Жанжалды қалай шешуге болады?»	
104.	«Ата-ананың сенімі мен үшін маңызды»	
105.	«Интернеттегі жәбірлеу: бұл не және онымен қалай күресуге болады?»	
106.	«Фейктер және фактілер: жауапкершілік туралы не білу керек?»	
107.	«Өзіңізге зиян келтірмеу үшін «жөк» деп айтуға қалай үйренуге болады?»	
108.	«Ешнәрсеге өкінбеу үшін дұрыс таңдауды қалай жасау керек?»	
109.	«Жасөспірімдер жұмысқа орналасу кезінде не туралы білуі керек?»	
110.	«Кәметке толмағандардың құқықтық жауапкершілігі қай жастан басталады?»	
111.	«Қазақстандағы сенім телефондары мен жедел қызметтердің нөмірлері»	10-сынып,
112.	«Қазақстанда балалардың құқықтары қалай қорғалады?»	ТжКБ
113.	«Алаяқтардың амалына қалай түспеуге және өздеріңізді табыстың күмәнді түрлерінен қалай қорғауға болады?»	1 курс
114.	«Абайлаңыз кибербуллинг. Одан қалай қорғануға болады?»	
115.	«Қоғамдық көліктегі қауіпсіз мінез-құлық қағидалары»	
116.	«Жасанды интеллект - қауіп-қатер ме әлде көмекші ме?»	
117.	«Жалған ақпарат тарату: жауапкершілік және жаза»	
118.	«Онлайн ойындар: тәуекелдер мен қауіпсіздік»	
119.	«Судағы мінез-құлық қағидаларын сақтау және жазатайым оқиғалардың алдын алу»	
120.	«Жағымсыз эмоциялар мен сөздерге қалай әрекет етеміз?»	
121.	«Жедел қызметтер мен сенім телефондарының нөмірлері»	11- сынып,
122.	«Өз әрекеттеріңіз үшін жауапкершілікті қалай қабылдауға және мектептегі қауіпсіз ортаны қалай сақтауға болады?»	ТжКБ 2 курс
123.	«Қауіпсіз қаржылық операцияларды жүргізу қағидалары. Қаржылық пирамидалардың қаупі»	
124.	«Қауіпсіз еңбек жағдайларын қалай қамтамасыз ету керек?»	
125.	«Әрекетсіздік пен серіктестік үшін жауапкершілік»	
126.	«Гөгенше жағдайларда дұрыс әрекет ете білу»	
127.	«Күмәнді манипуляцияларға ұшырамаудың жолдары»	
128.	«Шынайы достық пен жалған достықты ажырату»	

129.		«Зорлық-зомбылықтан қорғану: оның әдістерін және көмекке жүгіну қағидаларын білу»
130.		«Адамның жеке шекарасын қорғаудың негізгі қағидалары»

Аббревиатуралардың толық жазылуы:

ТЖКБ – Техникалық және кәсіптік білім беру.

Мектепке дейінгі, орта, кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің білім беру процесі барысында «Жеке кәсіпшілік» тақырыбында сабақтар өткізу жөніндегі ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМАДАН

1. «Жеке кәсіпшілік» сабақтарының (бұдан әрі - Сабақтар) мақсаты: мектепке дейінгі, орта, кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің күнделікті өмірде кәсіпшілікті қамтамасыз ететін дағдыларға үйрету, жеке қорғанысқа және айналасындағыларға саналы, жауапкершілікпен қарауды, төтенше жағдайда және басқа да туындайтын жағдайларда жауапкершілікті түсінуді қалыптастыру.

2. Сабақтардың міндеттері:

пайдалы және дұрыс әдеттерді қалыптастыру;

төтенше жағдайларда кәсіпшілік мінез-құлқына үйрету;

кәсіпшілік шаралары туралы қабарларды арттыру;

өзін-өзі қорғау дағдыларын дамыту, жауапты мінез-құлқыны қалыптастыру;

әлеуметтік құзыреттілік және ақпараттық кәсіпшілік.

Өткізу уақыты: сынып сағаты аясында апта сайын 10 минут.

Мақсатты топ: мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілері, орта білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілері, кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының білім алушылары.

3. Сабақты өткізуге байланысты ұсыныстар:

1) түсінікті сөйлеу: қарапайым сөздерді, түсінікті техникалық терминдерді қолданыңыз, материялды нақты және қысқа етіп көрсетіңіз.

2) нақты нұсқаулар: сабақтың мақсаттары мен міндеттерін нақты тұжырымдаңыз.

3) позитивті көзқарас: қолдау атмосферасын, жағымды көңіл-күйді, жақсы мотивацияны қалыптастырыңыз.

4) жеке көзқарас: бағалардың жасын және даму деңгейін ескеріңіз.

5) өткізу форматы: әңгімелер, алгоритмдер, әңгіме скрипттері, рөлдік ойындар және т. б.

6) білімді бақылау: мәтіндік, кейстік, жобалық және интерактивті тапсырмаларды пайдалану; кері байланыс, сұрақ-жауап және т. б.

4. Сабақ құрылымының үлгісі:

1) сабақтың басталуы (1 минут):

Сәлемдесу. Сабақ тақырыбына қысқаша кірісте. Қызығушылық пен мотивацияны қалыптастыру.

2) негізгі бөлім (7 минут):

Негізгі хабарламалар: балалардың сабақты игеруінің ен маньызды 2-3 сәтін атап өтіңіз.

Интерактивті әдістер: сұрақтар, пікірталастар, рөлдік ойындар, демонстрациялар, бейнелер, презентациялар, постерлер.

Тәжірибе: сабақ тақырыбына байланысты практикалық жаттығу, рөлдік ойындар.

Визуалды және аудиовизуалды құралдар: қайыңсақпақтың негізгі аспектілерін түсіндіруге арналған постерлер, суреттер, схемалар, презентациялар, бейнелер.

3) Қорытынды бөлім (2 минут):

Рефлексия: балалардың негізгі нәрсені мәнгергеніне көз жеткізу үшін бірнеше сұрақтар қойыңыз:

Тақырыптың қандай аспектілері сіз үшін ен маньызды немесе күрделі болды?

Алған біліміңізді өз өміріңізде қалай пайдалануды жоспарлап отырсыз? Сабақта сізге не ұнады?

Сіз қандай тақырыптарды толығырақ талқылағыңыз келеді?

Оқушылар өз ойлары мен әсерлерімен бөлісе алатын шағын пікірталас өткізіңіз.

5. Болашақ сабақтарды жақсарту үшін кері байланысты пайдаланыңыз.

Үй тапсырмасы (міндетті емес): балалардан сурет салу немесе ата-аналарға бүгін жеке қайыңсақпақтың сабағында білгендері туралы айту сияқты шағын тапсырманы орындауды сұраныңыз.